

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopenne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Stvar Medvodska

zmirom bolj nekako smešno skrivnostna postaje. Vse nemške novine jo rabijo kot sredstvo za psovanje na Slovence in kot agitacijski pripomoček zoper éro Taaffejevo, a stvar sama, če se jo hoče prijeti, zgine kot vešča, če se hoče pogledati, odmika se od oči kot megla. V tem priporočamo naš denašnji dopis iz Medvoda, čegar informacije so zanesljive. Toliko krika o „napadu“, ki ga nij bilo, toliko psovka na kranjsko ljudstvo, in vse to zaradi par dvomljivih kľofut v mraku, o katerih se ne ve od kod so!

Videti je, da se je zgodilo ljubljanskim „Liedertaflerjem“, tem hrabrim „den Männern von Eichenholz“, kakor pijanim študentom v Goethejevem Faustu v Auerbachovej kleti v Leipzigu, ko je Mefisto mej nje prišel, in jih tako zacopral, da so jeden drugega za nos prijeli. Tako zdaj Frosch-Wawreczka lahko tovariša vprašuje: „War das deine Nase?“ In njegovi tovariši mu lahko odgovarjajo iz iste Goethejeve scene:

„Betrug war alles, Lug und Schein,
Mir düchete doch, als tränk' ich Wein.“

Tako bi bila cela stvar smešna, ko bi ne bila žalostna in sicer zaradi tega, ker se od protivne ali nemškutarske strani tako grdo porablja v sramotenje naše domovine in našega naroda. Ta mali nedokazani tepež mora služiti nemškemu žurnalistom v to, da se dokazuje, kako surov je naš slovenski narod in je ministerstvo Taaffe vsega „nahujskanja“ krivo! Nobena dežela v Avstriji nima tacihi žurnalistov, kateri bi imeli tako manijo grdit svojo kronovino, kakor ravno Kranjska, ki hrani v sebi take pritepenice in renegate!

Obe „Presse“ in drugi dunajski listi so polni strupa na nas, zavijajo izreke narodnih listov, lažejo o stvari, tako, da se prav vidi, kako je nemškim ustavovercem ta Medvodska kost prav prišla. „Fecit cui prodest“, oni je celo stvar prouzročil, komur je koristna, utegnili bi tedaj tudi tukaj veljati. Ker pa zdaj le nemško-ustavoverni listi iz tega malega tepeža politični kapital kujejo zoper zdanjo vladu, zoper deželnega predsednika in celo zoper c. kr. okrajnega glavarja ljubljanskega (glej „N. Fr. Pr.“ od 23. julija), in Liedertaflerji najbrž nalašč niso svojega izleta naznanili c. kr. političnej oblasti: more se sklepati, da so oni sami nalašč prouzročili ta celi Medvodski škandal. „Fecit cui prodest.“ Nam narodnjakom tak prigodek le škoditi more, ker se povsod vpije na nas in obrekuje. Torej uže zaradi tega ne more noben pameten človek misliti, da bi bili narodnjaki „ščuvali“ koga. Koristijo se s škandalom le nemškutarji.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. julija.

Dogodjaj na dunajskem „**schützenfestu**“, o katerem smo govorili včeraj na tem mestu, zdaj ponavljajo tudi prusko-nemške novine, zabavljajo dr. Evardu Koppu in pravijo, da dunajski „**schützenfest**“ ima samo nemšk značaj, sicer da bi se celo opravičen ne bil.

Gališki deželni zbor je sklenil resolucijo, naj bi se judovski veronauk v šolah učil poljski.

V svojej zadnjaji seji je **bukovinski** zbor sprejel predlog, da se morajo sodnijski protokoli pisati tudi v rusinskem in rumunskem jeziku zato, da se izvede narodna ravnopravnost. Nemški listi se hudujejo, da je bukovinski deželni zbor sprejel ta predlog zato, da bi se iz dežele izbacnil nemški jezik.

Vnanje države.

O svojem času smo poročili, da je **vshodnje-rumeljski** guverner Aleko paša odpotoval v Carigrad, da bi tam izprosil si nekoliko mesecev dopusta; zdaj se piše, da mu ga sultan nečje dovoliti, in da se bode knez Vogorides moral vrniti na svoje mesto. Turčija se nadeja, da bode samo Vogoriden mogel zavirati združenje Vshodnje-Rumelije z Bolgarijo, zato ga je baje nazaj poslal.

Iz **Carigrada** se javlja, da je dozdani poveljnik turške garde, Derviš paša, imenovan glavnim guvernerjem za skadarski okraj in je dobil nalog, da ima izvesti pogodbo od 24. aprila, katero je Turčija s Črnogoro sklenila in v katerej se določuje, da dobi Črna gora Semsko ozemlje. Turčija je naznanila to Črnej gori in jo prosila, naj Črna gora ne odpokliče svojega zastopnika iz Carigrada.

Vse evropske vlasti so sprejele predlog, da bodo zoper **Turčijo** z ladjami demonstracije, ako bi se ne hotela ukloniti sklepom berlinske konference. Vsaka vlast odpošlje dve ladji, vse pa bodo pod francosko-angleškim poveljstvom.

Iz **Kabula** poročajo „Times“, da so angleški zastopniki svetovali najveljavnejšim članom Jakubove stranke, naj priznajo vsi Abdurahmana za novega afganistanskega emira. Tudi Anglija bode to storila in bodo angleški vojaki zapustili Afganistan.

Dopisi.

Iz Medvoda 23. julija. [Izv. dopis.] („Liedertaflerji“ in njih tepenje.) Močno smo se pri nas začudili, ko smo v časopisih brali, da so bili ljubljanski gospodje pisarčki in podobni taki nemškutarski velikaši, ki so baje zbrani v častivredno društvo „Liedertafler“, pri nas v nedeljo od „slovenskih kmetov“ tepeni in sicer od „naščuvalih“ slovenskih kmetov in zavoljo njih „nemškega mišljenja“. Čudili smo se, ko smo to brali, ker prej, predno smo to v časopisih brali, mi sami Medvodci nismo ni-

česa o kakem tacem napadu slišali. S tem je menda vse povedano, kako velik „schwindel“ gonijo nemški listi od uradne „Laibacherice“ do dunajske „N. Fr. Pr.“, ko o necih pobojih govoré, o katerih pri nas nihče nič nij slišal in nihče nič povedati ne vé! Pa ne le čudili smo se, tudi zeló je nas Medvodčane z nevoljo napolnilo, da nas nemški časniki, in na čelu jim ljubljanski uradni list po nedolžnem po svetu črni, blati in obira. Nij res, da so naši kmetje koga napali, nij res, da so bili našuntani ali naščuvani. „Laibacher Ztg.“ je lagala in vsa druga nemška poročila v časnikih lažejo za njo. Naši kmetje o vsem tem tepeži nič ne vedo, še menj jih je pa kdo ščuval. Ko bi pa kdo bil sposoben ščuvati na tiste „Liedertaflerje“, ki so bili v nedeljo pri nas, bili bi to oni sami in njih nespodobno obnašanje. Pijani so ležali okolo, blizu slame in žita pod kozolcem kadili cigare in užigalnice okolo sebe metali. Če jih je torej kdo res kľofutal, ko so šli v mraku tistih pet korakov, kar jih je iz Medvoda do ščacije, bil je to gotovo kakov posamezen fanté ali dva. V svojem strahu in v vinskem duhu so hrabri „Liedertaflerji“ menda desetero videli, ali pa kar naravnost lažejo. — Nevollja, da nas Medvodčane zdaj vsled inicijative uradne „Laib. Ztg.“ po vsem svetu črnijo in obrekujejo, je tako velika, da bode naš občinski zastop, z županom in svetovalci, iskal pri deželnej vladi zadostjenja. (Prav tako! Ur.)

Žandarm Jan, ki se je vsled grdega obrekovanja „Laib. Ztg.“ ustrelil, je bil pri nas močno priljubljen, priden in pošten. Pred smrtjo je pisal tri pisma. Našli so ga v gošči. Vse žaluje po njem, pa tudi nevolja nad onimi, ki so njega smrti krivi, je občna.

Iz Št. Ruperta na Dolenjskem 21. julija. [Izviren dopis.] (Strašen vihar in toča.) Denes v sredo t. j. 21. t. m. ob 3/4, na štiri do 1/4, na pet popoldne je toča cela št. rupersko občino z vsemi vinskimi in poljskimi pridelki popolnoma pokončala in uničila. Žalostno je videti zdaj, prej bogato polje in te vinske gorice, ki je vse v tako kratkem času, v pol ure, spremenjeno iz bogatstva v revščino in je tako ubogega kmeta z njegov trud v silno veliko stisko pripravilo. Ljudje ne pomnijo takega silnega viharja in tako debele toče. — Veliko poslopij je vihar razdejal, — in toča veliko šip in malih živalij pobila in strašni naliv zemljo trgal, da je bilo groza in strah. Žalostno je bilo slišati jok in stok ljudij. Škoda je ogromna, velika.

Želeti je, da bi naša slavna deželna vlada kaj storila in pomagala tudi zadetaj nesrečnej občini, in tako reveže silne revščine rešila in otela, katera jim preti.

Iz Moravč 22. julija. [Izv. dop.] Pretečeno sredo je bil za tukajšnjo okolico prav žalosten dan. Popoldne ob 1/2 3. uri se čuje od severja naenkrat bučanje, katero je vsacega s strahom navdajalo, a žalibog tudi ne zastoj; ker kmalu potem se vsuje toča, debela kot orehi, nekaj celo kot kokošja jajca; spremljana s strašnim pišem. V malo minutah je vse križem ležalo, po polji, vrtih in gozdih je bilo vse razdejano in pokončano. Samo v tukajšnji okolici čez 30 kozolcev, napolnjenih z žitom, leži bolj ali manj poškodovanih na tleh. Žito, sočivje, zelenjave na polju in vrtih razbito in zmešano s prstjo, da se komaj zna, kje je bilo kaj vsejano. Sadno drevje oklesteno in golo, kakor po zimi, gozdno odlomljeno in izruvano s koreninami leži navskriž po tleh; ptice, zajci se najdejo mrtvi. Zidovje pri hišah poškodovano, opeka, škrl razbita, slamnate strehe vse razmršene. Zares velika škoda za ubogega kmeta. Kar je dozdej tukaj znano, so posebno davkarske občine: Moravče, Sv. Mohor, Sv. Andrej, Vrhpolje, Drtija, Velika vas in še nekaj družih popolnoma uničene, a čuje se, da so se videli hribi še dalje naprej čez Savo notri do Koma s točo polbeljeni. Želeti bi le bilo, da bi gospodska brzo škodo pregledala, cenila in jim potem kaj zdatne vsote davka odpisala, da bodo vsaj malo za to veliko nesrečo odškodovani.

Z Notranjskega 21. julija. [Izvirni dop.] (Tisočletnica Ciril-Methodovega slovenskega jezika v Cerknici.) Bilo je v nedeljo 18. t. m., ko sem se odpravil „na obale“ našega čudnega a znamenitega jezera — v Cerknico. Ni prah ni vročina, ni kazoči se gromonosi oblaki in mlačni prijatelji mi niso zabranili, ker čitali se je: nar. čitalnica v Cerknici napravi veselico v spomin tisočletnice slovanske liturgije in pri tej veselici pobjeta glavne vloge g. Grbič in gospa njegova.

In res, izbornost, koja se je odlikovala vedno pri teh veselich, našel sem tudi omenjeni dan. Uže slavnosten govor g. Resmana je upeljal jako dobro zanimiv program. V kratkih, a krepkih potezah očrtal nam je g. govornik posebno za nas žalostno osodo slovenske liturgije in ž njo tesno sklenjenih slovanskih rodov. Vsebinska in oblika morala je obče zadovoljiti, sosebno če se pomisli kako teško je v jedrnatih predmetih govoriti „slavnostno“ in „stvarno“.

Govornik je vzel Herderjev izrek: „Slava vsacega naroda opira se večidel na njegov narodni jezik“ za motto svojemu daljnjemu govoru in rekel mej družim:

„Nam Slovanom je zgodaj zaskvitela zora omike! V devetem veku prišla sta v Slované naša apostola sv. brata Ciril in Metod, in nam ustanovila slovensko pismo. Tisoč let je uže minulo, kar je papež Ivan VIII. pisal knjezu Svetopolku: „Slovensko pismo, iznajdeno od necega Konstatina (Cirila) modroslovca, s katerim se pristojno glasi slava božja, po pravici hvalimo. Hvalite gospoda vsi jeziki, slavite ga vsi narodi. Oni, ki je tri glavne jezike, hebrejski, grški in latinski naredil, oni isti je ustvaril vse druge k svojej časti in svojej slavi.“

In kako je bilo ljudstvo veselo, kako se je radovalo, ko je slišalo v svojem jeziku hvalo božjo oznanjevati. Za Nemce, ki so poskušali z Richaldom na čelu iz Solograda in Pasava pokristijaniti naše očete, nij bilo po prihodu slovanskih učiteljev nič več prostora, morali so ti „neumci“ s tujim jezikom nazaj domov. Se ve, da niso imeli ti Nemci, kakor drugi,

z vpeljavanjem krščanstva nigdar čistih krščanskih namer, nego njim je bila in je svrha: christianisiren ist gleich germanisiren, ako tudi z mečem in ognjem! —

Ali temu je kriva v prvej vrsti nesloga, ta stara dedovina slovanskega plemena! Od Karla eVlikega naprej so nemški mogotci posredno in neposredno čisto pod plaščem krščanstva podjarmovali nesložne slovanske kneze v Korotanskej, Panoniji in Velikej Moravskaj. Nemški kralj Arnulf poklical je divji hunski narod, čudske Magjare od Urala zoper Slované na pogin. Krščanskim Nemcem se moramo zahvaliti, da so pogani Magjari zasadili mej sever in jug v slovanski život skoraj smrtno zagozdo. — Nemški kralj Karoloman se svojimi nenasitenimi škofi zaprl nam je našega največjega svetnika in dobrotnika Metoda in preganjal njegove učence na smrt in življenje, ker so bili Slovani in učili slovanski. Sam papež Ivan VIII. obsojuje, jemaje sv. uk Metodov v varstvo zoper natolcevanje, kovarstvo in nemško hinavstvo, pisoč: „to je gadni iz poganstva preostavši značaj!“

Z g. Resmanom in č. rodbino Grbičevu sme se — kar se tudi gotovo — tamošnji kraj ponašati.

Tretjo točko: Rossini — kavatina za sopran iz „Brivca Sevilskega“, pela je gospa Grbičeva; peto točko: Mayerbeer, romanca za tenor iz „Hugenottov“ pel je g. Grbič sam. Tema pevcema se ne usojam in ne smem ničesar pristavljati, šodili so ja uže komponisti in muziki, ter jaz omenjam le, da se mi zdi njiju glas še vedno milejši in krepkejši.

Po muzikaličnem delu pričel se je sijajen ples in tudi tu vem, da govorim iz src vseh djavnih in gledajočih ali sedečih udeležencev, ako posebno pohvalim neutrudljive in brzonoge gospe in gospodičine, ker vstrajati v tej vročini pri plesu skoro do belega dne, to pač nij mala naloga.

Dovolite mi k tem veselim še jedno manj veselo opazko, namreč, da se večina naših narodnih čitalnic in krajev slovanskih premalo zanima za znamenito slavnost tisočletnega očitnega priznanja slovanske liturgije. To je privilegij, s katerim bi se ne imela ponašati le cerkev, nego ves slovanski svet, kajti nij ga novejšega evropskega jezika, v katerem bi se smelo najvišje bitje javno in o vsah priložnostih hvaliti in slaviti, — razen staroslovenskega. Zato pravim, če je zavest te odločilne pravice Slovanov rimskega zakona skoro izumrla, vzbuditi jo je treba, ker pomisliti velja, koliko smo prekosili tedanje narode o času izvrševanja te pravice, in koliko smo za njimi zaostali, ko se nam je vzela. — Pri sedanjih okoliščinah imajo čitalnice pač prvo besedo, naj se oglašé vse, pridobé — kar se dosedaj nij zgodilo — kakega našega duhovna in dovoljenje, da bode ljudstvo čez toliko sto let vsaj jedenkrat zopet zbralo svoj duh pri sv. opravi z mašnikom vred v narodnem jeziku! Odbor za slavnost prvega našega slavista Kopitarja naj izvoli ta nasvet tudi v poštév vzeti!

Iz Rádovljice 22. julija. [Izv. dop.] Kaj da so zavihrale dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne na belih hišah črne zastave, kaj da se je oglašil po mestu rádovljiški otožni zvon, kaj da je ljudstvo postajalo po ulicah, nekaj si pripovedovalo brisaje si mokre oči? O to pač pomeni, da v mestu kraljuje žalost, da je morilna smrt zopet iztrgala iz srede prebivalstvu ljubljeno osebo, to pač pomeni, da je

slovo od sveta vzel c. kr. okrajni sodnik Josip Lah.

Narodil se je J. Lah v Loži 20. maja l. 1821. Niže šole obiskaval je v Ljubljani, višje pa v Gradci. Služboval je po raznih krajih, tako v Bistrici, na Vrhniki (l. 1850—1856), v Vipavi (1856—1860), v Planini (1860—1863), v Loki (1863—1867) in od l. 1867 bil je okrajni sodnik v Rádovljici, kjer je odstal do dne svoje smrti.

Kako slavnosten je bil njegov pogreb! Iz vseh krajev privrelo je ljudstvo, da izkaže ljubljencu svojemu žadnjo čast, iz vseh bližnjih okrajnih sodnij prišli so zastopniki in prinesli vence v znamenje kako so ga spoštovali, blazega svojega kolega. Tudi deželna sodnija poslala je dva zastopnika.

Kako natančen in vesten je bil blagi ranjki v svojem službovanju! Kadar se je nadzorovalo njegovo delovanje, izrekla se mu je vselej pohvala in priznanje, vselej se mu je obetal advancement, in vendar — zakaj nij? — O naj raje molčim, groza me je spomina na one temne čase ustavoverstva Lasser-Auerspergovega ministriovanja.

Za tem možem ne plače le njegova obitelj, za tem možem plačejo sodnijski uradniki, kajti bil jim je prijatelj, bil jim je oče; za njim žaluje cela Rádovljica, ker izgubila je v njem prijaznega družnika; celi okraj rádovljiški žaluje za tem možem, kajti kedo nij poznal tega blazega, prijaznega, pravičnega sodnika; le vprašaj ga, seljaka, povedati ti bode vedel toliko o prijaznosti ranjkega in otrl si bode solzé: „Škoda je dobrega gospoda“. Za ranjnim Lahom žaluje cela Kranjska, ves slovenski narod, ker v njem je izgubil zopet svojega sina, vrlega narodnjaka, ki se nij sramoval javno pripoznati, da je Slovenec, da ljubi svoj narod, ki se nij bal ljubiti domovine svoje tudi v onih časih, ko je bilo uradnikom šteto v greh biti narodnjak. Blagi mož! da bi po tvojem izgledu ravnali naši uradniki!

Izmej obilih vencev s trakovi na grobu ranjkega naj omenim le venec „slovenskih obrtnikov“, z napisom:

Ker narod svoj si zvesto ljubil
Ti hrani blagi on spomin.

Tako počesti slovensko ljudstvo može, ki ljubijo svojo domovino. Nivalis.

Iz Komende pri Kamniku 21. julija. [Izv. dop.] (Požar.) V Žejah, fare Komenske je dne 14. t. m. nastal strašen ogenj! Razen dveh najlepših hiš so pogorela vsa „gospodarska poslopja“. Ognja nij bilo mogoče pogasiti, ker so bili ljudje na polji in tudi vode ni bilo pri rokah. Ko bi v fari imeli „brizgalnico“, bi se bilo morda kaj otelo! Občinski predstojniki naj bi na to delali, da bi fara vsaj jedno pošteno brizgalnico imela! — Domačo živino so, razen dveh prešičev in domačega psa, ki je bil priklenen, — komaj rešili. Na psa so bili domači pozabili. Pozneje se pa radi hude vročine nobeden nij upal blizu iti, da bi ga bil otel. Pes je tako tulil, da ga je bilo groza slišati. — Ko je tudi začel čebelnjak goreti, je hotel neki posestnik panje iz njega znositi; čebele se pa v njega zaženejo in so ga tako opikale, da je več ur brez zavesti na tleh ležal. Vendar je kmalu okreval. Pravijo, da sta dva potepuha — cigana zažgala, katera so ljudje videli hitro proti Kamniku bežati. Ta požar je uže drugi od „ciganov“ nalašč učinjen. Komaj je dva meseca minulo, ko so ti vlačugarji neko poslopje (hlev in skedenj) v Nasovčah — tudi v naši fari — zapalili in sedaj

zopet več poslopij v Žejah! Gospodska naj bi „ciganom“ ne pustila toliko prostosti, ker ti so posestnikom velika nadloga in mnogokrat nesreča celej rodbini, ali pa vsej vasi! — Oba posestnika sta bila zavarovana: jeden pri „Graškej banki“ za 800 gl. drugi pa pri „Tržaškej“ za 1700 gld. — Škode je pa okoli 6000 gld.

Domače stvari.

— (G. L. Suppantšitsch.) urednik tukajšnje uradne „Laib. Ztg.“ žuga v včerajšnjem listu, da bode „Slov. Narod“ tožil. Torej se vidimo pred porotniki, kjer bode Suppantšitsch imel dokazati, da so bili slovenski kmetje v Medvodah od narodne stranke naščuvani na „liedertaflerje“, ker ti „nemški mislijo“, in da je obžalovanja vredni samomarec žandarm Jan res svojo dolžnost zanemaril, da mu je bilo več tednov prej naznanjeno, da bode oni izlet. Za to namreč stvar gré, za drugo nič. To je uradna „Laib. Ztg.“ prva lažnjivo in brez dokazov mej svet vrgla in s tem zakrivila tudi celo vrsto dopisov, našo deželo grdečih v nemških novinah. Smo li mi prav imeli, ko smo energično in brez izbire besedij zoper tako postopanje uradnega lista protestirali in njega delavca stigmatizirali — o tem bodo torej porotniki soditi imeli. Naprej povemo, da smo jako radovedni na tistih 50 prič, katere g. S. obeta. Tudi mi eventualno ne bomo brez prič pred porotno sodišče prišli. — Kar se tiče Suppantšitscheve cele dolge švadrone, opomnimo prvič, da se on moti, če misli, da je kak naš članek „seit Jahren planmässig“ letel na njegovo osobo. Njegova osoba nam je tako malo mar kot lanski sneg. Zatorej nam tudi na misel ne bi prišlo, njegovo „čast“ žaliti, niti njemu osobno škoditi. Zavoljo nas naj živi tisoč let, če hoče. Mi smo le pisali, pišemo in bomo še pisali zoper oni zlobni „furor teutonicus“, ki ga g. S. prodaja sistematično in „seit Jahren“ v kranjskem uradnem listu, zoper protinarodno hujskanje, ki se pojavlja v „Laib. Ztg.“, zoper slovanosovražno tendenco Suppantšitschevega uredovanja „Laib. Ztg.“. — Originalno je, da si upa Suppantšitsch tudi v včerajšnji „Laib. Ztg.“ ponavljati in zopet trditi laž, da „žandarma nij bilo na mestu, da si se je ta izlet več tednov prej naznanil“. Mi od uradov vemo, da predsednik „liedertaflerjev“ niti odbor nij c. kr. oblastnji niti žandarmeriji izleta nič naznanil. Kaj lažete torej še naprej!

— (Tiskovne tožbe zoper „Laib. Tagblatt“ in „Laib. Ztg.“) Zadnji „Laib. Tagbl.“ od petka piše o Medvodskej aferi: „Denn so sehr sich auch der als slovenischer Parteimann bekannte Gerichtsartzt, welcher die Untersuchung der Wunden vornahm, alle Mühe gab, dieselben als nichtsagend darzustellen itd.“ S tem se priseženemu, kot poštenjak posameznemu, zunaj vse politike stoječemu sodniškemu zdravniku dr. Pestotniku javno očita, da je prisego prelomivši in svojo zdravniško čast pozabivši, strankarsko sodil in pričal. Zarad tega je storil g. dr. Pestotnik potrebne korake, da „Tgbl.“ zarad razžaljenja časti toži. — Tudi proti „Laib. Ztg.“ se pripravljata dve tiskovni pravdi, jedna proti listu, druga proti včeraj podpisanemu uredniku, kateri naravnost z besedami kakor „ehrlos“ okolo sebe meče, pa še reva misli, da so le oni grobi, ki „tja“ streljajo, a on ne, ki strelja „sem“.

— (Na „šub“ ž njim!) Nekov Hans Kraus, bivši redaktér „Laib. Tagbl.“, zdaj pa

individuum brez subsistence, lovi v Ljubljani grošev s tem, da neresnične stvari poroča v nemške liste in s tem res javnost na Kranjskem razburja. Ta dvomljivi žurnalst je včeraj po Ljubljani raztrosil novico, da so slovenski kmetje pri Škofjeji Loki ubili nečega nemškega turista. Slišali smo, da je s tem tudi vlado „nafarbal“. Ona se je tedaj obrnila telegrafčno v Loko vprašaje, kaj je res. Odgovor se je glasil: vse zlagano, tu nihče nič ne vé o kacem ubitem turistu! Mej tem je pa bila vsa Ljubljana te laži polna in nemškutarji so pihali jezo in srd na „slovensko surovost“ tako, kakor da bi se ne bil še nikjer na svetu noben umor pripetil. Ker to javno nevarno ščuvajsko človeče v Ljubljani in na Kranjskem nij domá, nema ni službe ni zaslužka, vprašamo slavni magistrat in slavno vlado, zakaj ga „po šubu“ ne pošljejo tja, kjer ima domovinsko pravico, naj bi tam domá mej svojimi rojaki ščuval in svojo deželo grdil ne naše!

— (Konfisciran) je bil včeraj „Slovenec“ zarad članka o Medvodskej stvari.

— (Iz seje mestnega odbora ljubljanskega.) Začetkom seje nasvetuje dr. Schaffer, naj bi mestni odbor o priliki rojstvenega dne Nj. veličanstva cesarja poslal posebno deputacijo k deželnemu predsedniku, da bi cesarju čestital. G. Horak predlaga, naj bi se izvolil poseben odsek, ki bi priredil slavnost o tej priliki. G. Regali je proti vsem slavnostim, ki tudi niso v smislu cesarjevem; on je za to, da bi se mestnim revežem ta dan nekaj dalo. On zato predlaga 200 gld. Predlog dr. Schafferja in Regalija se sprejme. V komisijo za določanje vojaške takse izvolita se Franc vitez Gariboldi in Jožef Luckman. Sklene se prodati neko posestvo pri cigarnej fabriki. Po toči unesrečenim Dolenjcem se dovoli 300 gl. iz mestne blagajnice. Prošnja dijaškega podpornega društva na Dunaji za kako podporo se ne usliši. Učiteljci g. Fröhlich se izrazi zato, da je na močvirski šoli zastoj podučevala v ženskih ročnih delih, zahvala. Da se napravi brv čez Gruberjev kanal, naroči se magistratu, naj počne obravnave z glavnim odborom za osušenje močvirja in s posestniki zaradi odkupa sveta za pot. Mestni odbornik Regali utemeljuje svoj predlog, naj bi se zidala vojašnica. Dokler te ne bode, tudi garnizije v Ljubljano ne bode, kar je mestu gotovo na veliko škodo. Tudi so ljudje jako potrebni dela, kajti domači zidarji lové ribe, tesarji pa rake, ker zaslužka nij. Najbolj umestno se govorniku zdi, da bi se zidala vojašnica v Prulah, kajti tamošnji prebivalci imajo malo obrta in kupčije, in treba bi bilo, da se jim s tem pomore. Govornik nasvetuje, naj se njegov predlog izroči stavbenemu in finančnemu odseku v poročanje. Predlog ta se sprejme in potem javna seja sklene in prične tajna.

(Cirkus Fumagalli) ostane še nekaj dnij v Ljubljani; v teku jednega leta je ta cirkus dosti napredoval in so umetelnosti s konji prav občudovanja vredne; tudi telovadci zaslužijo pohvale. Cirkus je zmirom dobro obiskan.

(Iz Kamnika) se nam piše: Toča je pobila pri nas mesto Kamnik do Duplice, Tunjice, Rudnik, Golovec. V Tunjicah je bila še pšenica na polji. Drugod je zadelo proso, oves, fižol.

(O slovenskem uradovanju v cerkvenih zadevah) piše „Gosp.“: „Narodi slovanski v Avstriji zahtevajo svoje narodne pravice. Treba je, da tudi v cerkve-

nih zadevah preneha 100letno nemško birokratstvo. Na Slovenskem oznanujejo duhovniki Kristusa v slovenščini, spovedavajo slovenski, katehizirajo slovenski, zakaj bi tedaj vse drugo moralo biti nemško? Le nevednost, nesposobnost poleg nedostojne mrznje in grdega renegatstva more protiviti se toliko opravičenim, koristnim in potrebnim narodnim zahtevam Slovencev!“

— (Advokati iz Nemškega.) V Maribor pride iz Gradca g. dr. Hirschoffer, in v Radgono neki dr. Gottschling.

— (Na jedenkrat zblaznel) je v četrtek popoldne na borznem trgu v Trstu 51 letni kočijaž Jos. K., da so ga morali takoj odvesti v blaznico.

— (Tatovje.) Na Smolniku v Rušah na slov. Štajerji so tatovje vlomili pri posestniku g. Skrbinku ter so odnesli puško dvocevko, obleke in denarjev, vse vkup vrednosti 195 gld. Hlapci so branili. Eden pa je bil od tolovajev tako hudo ranjen, da je uže umrl, drugi dobil je lehkó rano. Tolovajev niso zasledili.

Razne vesti.

* („Suša“.) Trdi se, da znajo nekateri strelci bolj piti nego streljati; a da tudi „nežni“ spol ne sovraži kozarca zlatega vinca, to se je pokazalo četrtek na Dunaji na strelišči, ko so se ga tri nemške dame tako navlekile, da so pocepale kot muhe, in so jih morali prenesti v bolnico.

* (Silen potres.) Na otoku Manila je zdaj uže dva dni hud potres, ki preti razdejati ves otok. Vojašnica in velika cerkev sta se porušili, zemlja je na več krajih počena in iz rež vre ven vrela voda in pepel. Vsi ognjeniki bljevajo.

* (Svojo mater umoril) je v Ottnangu J. Pichler, — Nemec — črevljár; s kladi v om in kámenom jo je strahvito tolkel po glavi, tako, da so možjani leteli do stropa in je bila vsa soba krvava. Ko je storil ta zločin, šel je v posteljo in zaspal.

* (Pruski orel — sv. duh.) V novejši protestantskeje cerkvi v Hannoveru je kipar na prižnico nabil na mesto goloba, kot znamenje sv. duha, pruski orel.

* (Trinajst vagonov) je ušlo iz tira — kakor se iz Varšava poroča — na potu proti Granici. Vsi ti vozovi so se razrušili. Od osob na vlaku so tri ranjene.

Tržne cene

v Ljubljani 24. julija t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 78 kr. — reš 6 gld. 74 kr.; — ječmen 4 gld. 06 kr.; — oves 3 gld. 74 kr.; — ajda 6 gld. 50 kr.; — proso 6 gld. 34 kr.; — krompir 6 gld. 50 kr.; — krompir 100 kilogramov 4 gld. — kr.; — fižol hektoliter 8 gld. 50 kr.; masla kilogram — gld. 82 kr.; mast — gld. 76 kr.; — špeh frišen — gld. 70 kr.; špeh povojen — gld. 72 kr.; — jajce po 2 kr.; — mleka liter 8 kr.; — govednine kilogram 56 kr.; — teletnine 42 kr.; — svinjsko meso 64 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 13 kr.; — slame 1 gld. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gld. — kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 24. julija.

(Izvirno telegrafčno poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	72 gld. 65	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	78	65
Zlata renta . . .	88	60
1860 drž. posojilo . . .	131	80
Akcije narodne banke . . .	829	—
Kreditne akcije . . .	278	70
London . . .	117	80
Srebro . . .	—	—
Napol. . .	9	36
C. kr. cekini . . .	5	54
Državne marke . . .	57	80

Išče se

 učenec

v prodajalnico v mesto na deželi, kateri je dovršil 1. gimnazijalko ali vsaj 4. normalni razred. — Več iz prijaznosti pri administraciji „Slov. Naroda“. (334—3)

Odhajaje iz Vipave, poslavljam se od vseh prijateljev in znancev vipavskega, idrijskega in ajdovskega okraja, ter se zahvaljujem za vso prijaznost, izkazano mi pri sprejemu, pri občevanji in odhajanju in za počastenje s tako obilno obiskano odošlico.

(348)

Dr. Albin Poznik.

VALVAZOR,

lepo vezan, je za 45 gld. na prodaj. Kdor ga želi kupiti, naj se obrne na administracijo „Slovenskega Naroda“.

(349-1)

Gold. 8.
platnena obleka.

Gold. 4.
lister-sako, rujav ali črn.

Gold. 7.
platnena oprava.

Gold. 5.
platnena spalna suknja.

Gold. 2 do 7.
platnena obleka za dečke in deklice,
(velikosti od 2 let počenši).

pri (267-8)

M. Neumann-u,
Ljubljana, Slonove ulice št. 11.

Bergmanovo

milo za pége,

s katerim se pége na lici odpravljajo popolnem, priporoča po 45 novč. komad lekarnar J. Svoboda na Preširnem trgu. (136-9)

Za šolska darila.

Najprimernejše darilo pridnim učencem in učenkam ob koncu šolskega leta so:

Dragoljuboi,

zbirka poučnih pripovedek za slovensko mladino. (333-3)

Knjižica velja trdo vezana s platnenim hrbtom s poštino vred 45 kr. — Lepši vezana za darila 50 kr.

Uredništvo „Vrtčevo“.

Lingarjeve ulice h. št. 1 v Ljubljani (Laibach).

A. Korzika,

umeteljni vrtnar in trgovec s cveticami, se p. t. občinstvu zahvaljuje za dosedanja obilna naročila ter se usoja naznanjati, da je dne 22. t. m. v hiši g. dr. Zupančičevej v Selenburgovih ulicah št. 6 odprl

prodajalnico s cveticami in sočivjem,

ter se p. t. občinstvu priporoča za mnogobrojna naročila. Naročila na vence in šopke po različnih cenah se sprejemajo v gori omenjene prodajalnice ter v stanovanji na poljanski cesti št. 12. — Vnanja naročila se brzo, elegantno in v ceno izvršijo ter naročene stvari pošiljajo s poštanim povzetjem. (314-2)

Za čiščenje in izboljšanje vina

najboljše, najhitrejše in najcenejše sredstvo je **prava francoska žolca.**

To, kakor tudi prosti navod, kako se rabi, dobi se zmirom z osebnim ali poštanim naročilom pri A. Hartmannu v Ljubljani, v Luka Tavčarjevi hiši. (273-12)

Najsijajnejši uspeh zagotavljamo. Troški za čiščenje znašajo za vsak hektoliter 4½ kr.

Ed. Fumagalli.

Denes dve veliki predstavi
s popolnim novim programom.

Prva ob 4. uri popoldne, druga ob 8. uri zvečer.

Velika nagradna borba,
pri kateri se bode neki mož boril z atletom R. Skatjem. Nagrada je srebrna cilindurna.

V ponedeljek:

Velika predstava

na korist

Jedinemu umetniku iz Kranjske
PETRU KOCELIJU iz Kranja.

Mej drugim novim:

Ogerska čikoš-pošta na šestih konjih.

Predstavlja beneficijant.

Spoštovanjem

Ed. Fumagalli.

(350)

Nove vozne liste

za železnice

prav po nizki ceni priporoča

„Národna tiskarna“ v Ljubljani.

Hiša z vrtom,

s sobami, pripravna za kupeljo in gostilno, prav blizu Ljubljane, se iz proste roke prodaja. — Natančneje se izve pri opravištvu „Slovenskega Naroda“.

(319-2)

Umrli so:

V deželnej bolnici:

20. julija: Emil Zatler, delavčev sin, 1 m., za prehlajenjem v želodci.

21. julija: Jožef Orosi, paznik, 47 l. — Mina Tušar, dninarica, 30 let, za otrpenjem možjanov.

22. julija: Kat. Marn, gostija, 52 l.

Bergerjevo medicinično milo iz smole (Theerseife),

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se na Avstro-Ogerskem, Francoskem, Nemškem, Holandskem, v Švici in na Rumunskem itd. už 10 let se sijajnim uspehom zoper

izpuščaje na životu vsake vrste,

kakor zoper vsako nečistost na polti,

osebito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, tolstni tok, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rudeč nos, ozebljino, potenje nog, in zoper vse zunanje otročje bolezni na glavi. Vrh tega se še vsakemu priporoča kot polt čistilo sredstvo za umivanje.

Cena jednega kosa z navodom kako se rabi 35 kr.

Bergerjevo milo iz smole ima 40% koncent. smole iz lesa, je skrbno narejena ter se stvarno od vsega drugega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. (488-14)

Da se prekanjenju izogne,

zahteva naj se v lekarnah določno

Bergerjevo milo iz smole,

ter naj se pazi na zeleni zavitek in tukaj ponatpiseno varstveno marko.

Jedini zastopnik za domače in tuje dežele:

lekarnar **G. Hell v Opavu,**
kamor naj se pošiljajo naročila in vprašanja.

Glavna zaloga za Ljubljano v lekarnah J. Svoboda in G. Piccoli; poteh v lekarnah v Idriji, v Kranji, v Novem mestu, v Radovljici, v Kameniku in v Vipavi.

Izdatelj in urednik Makso Armič.

„AVSTRIJA“,

vzajemno zavarovalno društvo na človeško življenje na DUNAJI,

ustanovljena leta 1860,

zavaruje na človeško življenje po najnižjih tarifah in po raznih načinih: da izplača zavarovani znesek po smrti zavarovanceve, kadarkoli se primeri, ali kadar doseže zavarovane določeno starost (otrokom doto) itd. itd. — Plačuje se celo, pol- četrtletno ali tudi mesečno. Za male krajcarje vsakdo lahko svojim primerno veliko svoto zagotovi.

Tarife in pojasnila, tudi pismo, dajemo brezplačno.

Nadzorništvo „AVSTRIJE“ v Ljubljani:

Ign. Valentinčič,

nadzornik.

(269-2)

Pisarna: sv. Petra cesta št. 73 nova.

Severno-nemški Lloyd

(Norddeutscher Lloyd)

v avstrijske državi koncesijonirana

parobrodna družba.

Direktna redna poštna parobrodna vožnja mej

Bremenom in Ameriko.

Poleg najnižje cene prevoznij in najsolidnejšega ravnanja s potniki, priporoča se za natančnejša pojasnila uradno potrjeno

Glavno zastopstvo severno-nemškega Lloydja za Kranjsko

R. Ranzinger,

(39 14)

speditur juž. železnice,

na dunajske cesti, št. 13 nova, v Ljubljani.

Sprejmo se zanesljivi agenti za okraje na Kranjskem.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.